# T071 BL 1 (030) Nói Về Pháp Y-tt-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

*Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)*

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 20 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 21

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 5: NOÙI VEÀ PHAÙP Y (Tieáp Theo)

Baáy giôø, nöôùc Xaù-di coøn tuaân theo cöïu ñieån, khoâng cho nhöõng ngöôøi khaùc hoï ñöôïc cöôùi nhau. Vua Ba-tö-naëc ham meâ ngöôøi nöõ cuûa hoï aáy, yû mình quaân söï maïnh, sai söù khuyeán caùo: Neáu khoâng cho ta cöôùi, seõ tieâu dieät nöôùc cuûa ngöôi. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích cuøng nhau nghò baøn: Neân töông keá töïu keá theá naøo ñeå traùnh khoûi ñieàu baïo ngöôïc maø laïi khoâng traùi vôùi cöïu ñieån cuûa nöôùc ta. Moïi ngöôøi ñeàu nhaát trí, choïn moät ñöùa tôù gaùi ñeïp, coù daùng daáp thuøy mò, trang ñieåm vôùi ñoà trang söùc ñeïp nhaát ñöøi, goïi laø doøng hoï Thích, ñeå ñaùp öùng cho nhaø Vua. Nghò baøn xong, lieàn thoâng baùo cho Vua Ba-tö-naëc saém ñuû leã cöôùi röôùc veà. Sau sinh ñöôïc moät con trai, dieän maïo tuaán tuù. Nhaø Vua ra leänh cho caùc thaày töôùng döïa theo töôùng maø ñaët teân. Caùc thaày töôùng noùi: Nhaø Vua voán duøng oai maø cöôùi meï ñöùa nhoû naøy, y theo nghóa ñoù neân ñaët teân ñöùa nhoû laø Löu Ly. Ñeán naêm taùm tuoåi, nhaø Vua muoán môøi thaày daïy Löu Ly hoïc, Vua nghó: Trong caùc ngheà, ngheà baén cung laø hôn heát. Trong coõi Dieâm-phuø-ñeà chæ coù doøng hoï Thích. Khi Phaät coøn laø Boà-taùt baén xa moät do-tuaàn vôùi moät Caâu-loâ-xaù. Thích-ma-nam baén xa moät do-tuaàn, tay baén thaáp nhaát baén xa khoâng döôùi moät Caâu-loâ-xaù. Ta neân cho noù veà beân ngoaïi ñeå hoïc. Vua lieàn ra leänh cho Ñaïi thaàn, töû ñeä thò tuøng thaùi töû ñeán Thích-ma-nam ñeå thoï giaùo ngheà baén. Luùc naøy, caùc ngöôøi doøng hoï Thích môùi xaây moät toøa nhaø lôùn, cuøng nhau giao öôùc, tröôùc heát phaûi cuùng döôøng Phaät vaø caùc ñeä töû cuûa Ngaøi, vaäy sau chuùng ta môùi ôû. Thaùi töû Löu Ly cuøng vôùi quyeán thuoäc voäi vaøo trong toøa nhaø aáy vui chôi. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích thaáy, noåi giaän maéng: "Con cuûa ñöùa tôù haï tieän, ta khoâng coi ngöôi laø nôi phöôùc ñieàn toát, taïi

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 473

sao Ñöùc Theá Toân chöa vaøo ngoài maø ngöôi daùm vaøo tröôùc". Thaùi töû Löu Ly lieàn phaãn haän, ra leänh cho moät ngöôøi tuøy tuøng: Ngöôi nhôù kyõ ñieàu naøy, khi ta laøm Vua, taâu laïi vôùi ta. Thaùi töû noùi roài boû ra ñi. Sau ñoù caùc ngöôøi doøng hoï Thích ñaøo boû toøa nhaø lôùn ñoù, laøm laïi choã ñaát môùi. Coâng vieäc hoaøn taát môùi thænh Phaät vaø Taêng vaøo trong, cuùng döôøng vaø dieãn noùi phaùp dieäu. Thaùi töû Löu Ly hoïc xong ngheà baén, trôû veà thaønh Xaù-veä. Tuoåi coøn thieáu nieân, Löu Ly ñaõ noái ngoâi Vua vaø nhöõng ngöôøi cuøng hoïc ngaøy

tröôùc ñeàu giao cho chöùc quan troïng. Vò Ñaïi thaàn tröôùc kia nhaän leänh phaûi ghi nhôù, taâu vôùi Vua: Nhaø Vua coù nhôù khi aáy caùc ngöôøi doøng hoï Thích maéng hay khoâng? Nhaø Vua noùi: Ta nhôù. Ñaïi thaàn laïi taâu: Nay khoâng traû thuø coøn ñôïi luùc naøo nöõa? Nghe lôøi aáy, nhaø Vua lieàn ra leänh: Chænh ñoán boán binh chuûng ñeå ñeán chinh phaït doøng hoï Thích. Khi hay tin, Ñöùc Theá Toân voäi ñeán beân loä ngoài caïnh caây Xaù-di, moät loaïi caây khoâng coù boùng maùt. Nhaø Vua töø xa thaáy Ñöùc Phaät, xuoáng xe ñi boä ñeán, ñaàu maët kính leã saùt chaân Phaät vaø baïch: Kính baïch Ñöùc Theá Toân! Caây toát raát nhieàu, vì lyù do gì Ngaøi laïi ngoài nôi caây khoâng coù boùng maùt? Ñöùc Theá Toân traû lôøi: Thaân toäc laø boùng maùt vui thích nhaát. Nhaø Vua bieát yù Phaät: Ngaøi ñaõ ruû loøng thöông ñeán caùc ngöôøi doøng hoï Thích, lieàn lui binh trôû veà. Laàn thöù hai, vò Ñaïi thaàn kia cuõng laïi taâu vôùi Vua nhö tröôùc, nhaø Vua laïi ra leänh nghieâm giaù binh chuûng ñeå ñeán chinh phaït caùc ngöôøi doøng hoï Thích. Ñöùc Phaät bieát roõ caùc ngöôøi doøng hoï Thích khoâng theå traùnh khoûi tuùc nghieäp phaûi ñoái ñaàu naøy, neân Ngaøi khoâng xuaát hieän. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích nghe Vua Löu Ly ñeán chinh phaït ñaát nöôùc mình, cuõng chænh ñoán boán binh chuûng ra choáng traû. Caùch moät do-tuaàn, duøng teân baén vaøo quaân ñòch: Teân xuyeân qua saùt loã tai, teân laøm ñöùt toùc, teân goït saïch toùc raâu, khieán cho raâu, loâng maøy khoâng coøn soùt moät sôïi naøo vaø caùc chieán cuï cuûa ñoái phöông nhaát loaït bò phaù hoaïi nhöng khoâng thöông toån ñeán da thòt. Vua Löu Ly hoûi caùc quan taû höõu: Caùc ngöôøi doøng hoï Thích ôû caùch ñaây xa gaàn? Caùc quan taâu: Caùch ñaây moät do-tuaàn. Nhaø Vua raát sôï haõi noùi: Traän chieán chöa xaùp chieán maø ñaõ nhö theá naøy, huoáng laø khi chaïm traùn nhau, quaân ta thua laø ñieàu chaéc chaén, neân ruùt quaân veà laø ñieàu hay nhaát. Khi aáy, moät Ñaïi thaàn taâu: Doøng hoï Thích ñeàu giöõ naêm giôùi, thaø cheát chöù khoâng haïi ai, Vua neân tieán quaân, ñöøng lo chuyeän baïi traän. Nhaø Vua nghe theo, ra leänh tieán quaân. Doøng hoï Thích ruùt vaøo trong thaønh ñoùng cöûa töï thuû. Vua Löu Ly sai söù rao: Môû cöûa thaønh lieàn, seõ coù söï tha thöù, neáu ñeå ta phaù thaønh thì khoâng moät ngöôøi naøo thoaùt cheát. Luùc naøy,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 474

Toân giaû Muïc-lieân nghe Vua Löu Ly muoán coâng phaù thaønh Xaù-di, baïch Phaät: Xin Phaät cho pheùp con hoùa laøm moät caùi loàng baèng saét ñeå truøm laáy caû ñaïi thaønh. Ñöùc Phaät baûo Muïc-lieân: Tuy oâng coù thaàn löïc, laøm sao coù theå caûi ñöôïc nhaân duyeân ñònh baùo naøy. Do yù nghóa aáy, Ñöùc Phaät noùi keä: Luaän nghieäp coù traéng ñen Khoâng coù chuyeän hö thoái Tuy laâu cuõng seõ ñeán Trôû laïi mình phaûi chòu. Vaøo trong khoâng, bieån caû Hay vaøo trong nuùi ñaù Khoâng theå ñeán choã naøo Maø traùnh khoûi quaû kia. Baùo öùng seõ ñöa ñeán Khoâng gaàn xa, thaâm u Töï nhieân höôùng ñeán noù Khoâng nhaát ñònh nôi naøo. Baáy giôø, caùc Thích chuûng thaáy quaân cuûa ñoái phöông ñoâng ñuùc, coù ngöôøi noùi, môû cöûa thaønh ñeå ñöôïc toaøn thaân, coù ngöôøi noùi, duø cheát cuõng coá thuû, phaân vaân khoâng nhaát trí, neân phaûi boû phieáu, phía ít phuïc tuøng phía ñoâng. Khi aáy, ma Ba-tuaàn yeåm trôï cho phe môû cöûa thaønh, neân baûy laàn boû

phieáu, phe môû cöûa thaønh ñeàu nhieàu phieáu hôn, neân cöûa thaønh ñöôïc môû. Vua Löu Ly chieám ñöôïc thaønh roài, ra leänh cho ba quaân: Taát caû doøng hoï Thích ñeàu gieát heát, neáu chaúng phaûi ngöôøi doøng hoï Thích thì caån thaän ñöøng laøm haïi. Ba öùc ngöôøi doøng hoï Thích nghe, ñeàu caàm coû lau chaïy ra, noùi: Toâi laø ngöôøi caét coû cho doøng hoï Thích, quaân giöõ cöûa thaønh tin theo lôøi, ñeå cho chaïy. Thích-ma-nam töùc toác ñeán choã Vua Löu Ly. Vì laø oâng ngoaïi neân ñöôïc Vua Löu Ly thöa hoûi: OÂng ngoaïi caàu ñieàu gì? Thích-ma-nam noùi: Xin ñöøng gieát caùc ngöôøi thaân toäc cuûa toâi nöõa. Nhaø Vua noùi: Ñieàu ñoù khoâng theå ñöôïc, coù theå nguyeän caàu ñieàu khaùc. Thích-ma-nam laïi noùi: Xin cho toâi töø khi laën xuoáng nöôùc cho ñeán luùc noåi leân, trong thôøi gian aáy, cho pheùp caùc ngöôøi doøng hoï Thích ñöôïc pheùp chaïy ra, ñöøng gieát hoï. Vua Löu Ly nghó: Thôøi gian moät hôi thôû ôû döôùi ñaùy nöôùc ngaén nguûi, chuyeän gì khoâng chaáp thuaän. Vua beøn ñoàng yù. Thích-ma-nam beøn xoå ñaàu toùc laën xuoáng, laáy toùc coät vaøo goác caây döôùi nöôùc, neân khoâng troài leân. Thaáy ñaõ khaù laâu, Vua laáy laøm laï, sai ngöôøi laën xuoáng nöôùc xem, thì ra Thích-ma-nam ñaõ cheát vì laáy toùc coät vaøo goác caây. Söù giaû taâu vôùi Vua, Vua lieàn khen: Môùi hay vì thaân quyeán, khoâng



tieác thaân maïng! Vua lieàn ra leänh cho ba quaân: Neáu ngöôøi naøo coøn gieát doøng hoï Thích seõ bò quaân phaùp nghieâm trò. Khi aáy, caùc Tyø-kheo nghe Vua Löu Ly taøn saùt ngöôøi nöôùc Xaù-di, baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Vua Löu Ly ngu si, baûy ngaøy sau seõ thoï toäi, haïi oâng thaày ñaõ daïy mình, caû quyeán thuoäc cuûa nhaø Vua keû lôùn ngöôøi nhoû cuõng ñeàu chung moät soá phaän. Vua Löu Ly nghe Phaät noùi nhö theá, taâm nieäm: Lôøi noùi cuûa Phaät khoâng bao giôø sai. Vua thaàm nghó: Trong caùc noãi khoå khaùc haõy coøn coù theå traùnh, chæ sôï bò löûa ñoát, lieàn cuøng quyeán thuoäc duøng thuyeàn vaøo trong soâng A-di. Thôøi haïn baûy ngaøy ñeán, nöôùc soâng boãng nhieân lôùn kinh khuûng, theá laø thuyeàn bò chìm, nhaát loaït cheát heát. Caùc ngöôøi doøng hoï Thích coøn soáng soùt, bò loät heát y phuïc, ñeán choã caùc Tyø-kheo noùi: Toâi laø doøng hoï Thích, thaân toäc vôùi Ñöùc Theá Toân, cho toâi xin moät ít y. Caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho vôùi yù nghó: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng ta cho y cho doøng hoï Thích. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc pheùp cho. Laïi coù Öu-baø-taéc naêm giôùi cuõng bò caûnh nhö treân, ñeán choã caùc Tyø-kheo möôïn y, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho möôïn, noùi: Ñöùc Phaät chöa cho pheùp chuùng toâi cho Öu-baø-taéc möôïn y. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc pheùp cho möôïn, neáu traû laïi thì laáy, khoâng traû thì cho luoân. Luùc naøy, Baït-nan-ñaø vì vaät cuùng An cö neân kieát An cö hai choã, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Moãi choã neân laáy phaân nöûa phaàn. Khi aáy, caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi khoâng daùm veùn y leân, bò vöôùng ñaát nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, neân laøm ñaõy ñeå ñöïng. Caùc Tyø-kheo laøm ñaõy quaù daøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, daøi nhaát laø phía tröôùc tôùi ruùn, phía sau tôùi eo löng. Caùc Tyø-kheo duøng vaät quyù giaù laøm ñaõy ñöïng y, baïch Phaät. Phaät daïy:

Khoâng neân nhö theá, neân duøng vaät thoâ ñeå may. Coù caùc Tyø-kheo treân ñöôøng ñi, nhôø ngöôøi gaùnh y hoaëc gaùnh y cho ngöôøi, hoaëc töï maát y, hoaëc maát y ngöôøi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö theá, neáu nhôø ngöôøi gaùnh y, tröôùc phaûi môû ra ñeám cho hoï thaáy, neáu gaùnh y cho ngöôøi cuõng phaûi xem tröôùc. Caùc Tyø-kheo ñöïng y ñaày ñaõy roài may mieäng laïi, khi muoán laáy bò khoù khaên, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, neân laøm daây buoät laïi, neáu khoâng laáy duøng thöôøng, thì cho pheùp may. Caùc Tyø-kheo ñeå y Khaâm-baø-la vaø Kíp boái chung laïi moät choã neân sinh truøng caén hö naùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeå Kíp boái caùch Khaâm-baø-la roài duøng höông Khuaát-thi-la, höông Na-tyø-la, höông Thanh moäc boû vaøo, nhöõng loaïi höông naøy laøm cho caùc loaïi truøng traùnh xa. Sau ñoù, caùc Tyø-kheo laáy y nhaàm, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân ñeà teân hay laøm



daáu. Neáu Tyø-kheo gôûi y, traûi qua möôøi hai naêm maø khoâng trôû laïi laáy, neân taäp hôïp Taêng bình giaù, ñeå cho Taêng boán phöông duøng. Neáu sau ñoù Tyø-kheo kia trôû laïi, duøng vaät cuûa Taêng boán phöông traû laïi, vò aáy khoâng nhaän caøng hay. Luùc ñoù, Toân giaû A-nan nhaän ñöôïc y maø khoâng duøng, vì Toân giaû Xaù-lôïi-phaát neân thoï, sai moät Tyø-kheo mang ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi-phaát. Tyø-kheo kia sinh yù nghó: Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát laø ngöôøi may maén nhaän ñöôïc nhieàu söï cuùng döôøng, maø ta thì khoâng coù y, nay ta neân sinh yù töôûng vò aáy ñoàng yù ñeå laáy. Laáy roài beøn maëc, sau ñoù vò aáy sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Vò kia tuy laø thoï maø chöa xaû, neân ñoái vôùi Tyø- kheo ñöôïc cho, khôûi yù töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì thì chaúng phaûi laø laáy thoï trì ñuùng. Neáu ñoái vôùi Tyø-kheo seõ ñöôïc cho, taùc yù töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì thì môùi laø laáy thoï trì ñuùng. Toân giaû A-nan laïi nhaän ñöôïc sôïi daây löng maø khoâng duøng, vì A-na-luaät neân thoï, cuõng sai moät Tyø-kheo ñem ñeán noùi: Ñaây laø sôïi daây ñaõ thuoäc veà A-na-luaät. Tyø-kheo kia cuõng khôûi yù nieäm nhö tröôùc ñeå laáy, roài sau sinh nghi, baïch Phaät. Phaät daïy: Vò kia ñaõ noùi laø thuoäc veà A-na-luaät, nhö vaäy laø ñaõ xaû roài. Neáu ñoái vôùi Tyø- kheo ñöôïc cho, taùc töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì, thì goïi laø laáy ñuùng ñeå thoï trì, neáu ñoái vôùi Tyø-kheo sai ñi, taùc töôûng ñoàng yù ñeå laáy thoï trì, thì chaúng phaûi laø laáy ñuùng ñeå thoï trì. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo khoâng maëc y loùt thaân, bò nhô nhôùp baát tònh, chuoät caén hö hoaïi, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, Luïc quaàn Tyø-kheo may y loùt thaân, lôùn nhoû nhö Taêng-kyø- chi, hoaëc nhö Neâ hoaøn taêng, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân may nhö vaäy, neân may ba loaïi: loaïi thöôïng töø truøm ñaàu cho ñeán maét caù, duoãi ra phuû caû tay beân taû, uùp laïi khieán cho baèng nhau. Loaïi trung, töø phuû ñaàu cho ñeán nöûa oáng chaân, phuû caùnh tay beân taû, uùp laïi baèng vôùi coå tay. Loaïi haï, töø phuû ñaàu cho ñeán ñaàu goái, duoãi ra phuû caùnh tay beân taû, uùp laïi baèng vôùi nöûa khuyûu tay. Caùc Tyø-kheo khoâng duøng y loùt thaân, phuû chung caû caùnh tay beân phaûi, thoâng caû y neân nhô nhôùp baát tònh, bò chuoät nhaám, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo khi thoï

kinh, khi thaêm hoûi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, maëc y bò leäch qua moät beân, thoøng xuoáng ñaát, hoaëc ban ñeâm ñöùng daäy ñi khoâng theå veùn leân, vöùt boû döôùi ñaát nhô nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi thoï kinh, thaêm hoûi maëc leäch beân traùi, phaûi caùch ñaát, ban ñeâm khi thöùc daäy neân veùn leân thoâng reõ ra, ñöøng ñeå bò ñaát nhôùp. Caùc Tyø-kheo maëc y bò raùch khoâng vaù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân vaù laïi. Khoâng bieát ai vaù. Phaät daïy: Boán thaùng muøa Ñoâng, ba thaùng muøa haï, ngöôøi söû duïng neân vaù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 477

Coù caùc Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ, khi ñi khoâng doïn ngoïa cuï cuûa Taêng, ñeå bò hö muïc, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân gôûi nôi xoùm laøng, neáu khoâng coù choã gôûi, neân traû laïi ngöôøi chuû cuûa phoøng, neáu coù nghi sôï daân chuùng trong xoùm laøng thì neân di chuyeån ñi heát, hay neân dôøi ñeán choã an oån. Caùc Tyø-kheo khoâng lui veà ñeå tìm xem ngoïa cuï coù coøn soùt laïi hay rôi rôùt, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân lui veà troâng chöøng. Ñaõ ñöa ñeán choã an oån roài, caùc Tyø-kheo môùi tôùikhoâng cho phoøng ôû, cuõng khoâng cho phoøng ñeå caát ñaët caùc y vaät, baïch Phaät. Phaät daïy: Phaûi cho phoøng ñaày ñuû. Neáu choã ôû tröôùc khoâng laäp trôû laïi neân söû duïng choã hieän ôû. Neáu sau ñoù laäp trôû laïi, neân ñem nhöõng caùi khaùc hoaøn laïi. Neáu ñaõ heát khoâng coù thöù gì, Tyø- kheo ôû choã kia neân ít nhieàu chia cho. Coù caùc Tyø-kheo laáy ngoïa cuï phoøng naøy ñeán phoøng kia duøng, caùc vò chuû phoøng cheâ traùch noùi: Taïi sao laáy vaät phoøng cuûa toâi, ñem ñeán phoøng khaùc duøng, nôi ñaây khoâng cho laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo khaùch muoán thaêm vieáng thaày vaø thoï kinh, mang ngoïa cuï nôi phoøng ôû ñeán nôi phoøng kia, Tyø-kheo chuû phoøng khoâng cho pheùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân noùi tröôùc vôùi Tyø-kheo cuûa baûn phoøng, neáu cho pheùp thì toát, baèng khoâng cho pheùp cuõng cöù mang ñi. Neáu töø ñoù ñi xa, neân ñem traû laïi cho phoøng cuõ. Coù caùc Tyø-kheo maëc y cuûa Taêng vaøo trong nhaø söôûi aám vaø choã laøm thöùc aên, vaøo aên trong Taêng vaø xung quanh nôi tieän lôïi, khoùi xoâng nhô nhôùp, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo beänh caàn maëc ñeán caùc nôi, maø khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù beänh thì cho pheùp maëc ñeán caùc choã khaùc, nhöng phaûi heát söùc baûo hoä noù, tuyeät ñoái, khoâng ñöôïc maëc ñi ñaïi tieåu tieän lôïi. Baáy giôø, Luïc quaàn Tyø-kheo maëc y thöôïng, haï vaø caàm moät taám vaûi roäng baèng naêm ngoùn tay, töông ñöông vôùi ba y maø vaøo trong xoùm laøng, caùc Tyø-kheo thaáy, vaën hoûi: Ñöùc Theá Toân haù khoâng cheá caám, khoâng maëc ba y khoâng ñöôïc vaøo xoùm laøng hay chaêng? Luïc quaàn Tyø-kheo lieàn chæ vaøo vaûi maø noùi: Ñaây laø ñuû ba y cuûa toâi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe beøn quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi Luïc quaàn Tyø-kheo: Thaät söï caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay cho pheùp laøm ba y: thöôïng, trung, haï, nhö löôïng y loùt thaân. Coù moät truù xöù, Taêng nhaän ñöôïc y coù theå chia, moät Tyø-kheo mang ñeán treân giôùi traøng,

rieâng moät mình laáy thoï trì, quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la, Taêng hieän coù maët neân chia.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 478

Coù moät Tyø-kheo Thöôïng toïa, cuøng caùc Tyø-kheo du haønh trong nhaân gian, trong ñoù coù khaùch, coù cöïu, nhaän ñöôïc y neân chia, vì ít khoâng ñuû ñeå chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Tyø-kheo cöïu truù neân noùi vôùi Tyø-kheo khaùch: Tröôûng laõo, y naøy ít khoâng theå chia. Neáu Tyø-kheo khaùch noùi: Cuøng nhau thoï trì, ñöa cho caùc vò thì neân giöõ laáy. Neáu noùi: Cho ñeán moät sôïi chæ cuõng khoâng töông nhöôïng, thì neân cuøng chia. Tyø-kheo khaùch noùi vôùi Tyø-kheo cöïu truù cuõng vaäy. Coù Tyø-kheo laáy y phuû treân moà, ngöôøi chuû moà thaáy maát y, nhôø ngöôøi tìm hoûi: Ai laáy y treân moà cuûa toâi. Coù ngöôøi noùi: Caùc Tyø-kheo laáy. Hoï beøn noåi giaän cheâ traùch: Caùc Tyø-kheo aên troäm y cuûa Tieân nhaân toâi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân vaäy. Neáu xoùm laøng dôøi ñi maø sau ñoù coøn y, cho pheùp khôûi yù töôûng laø y phaán taûo ñeå laáy. Coù caùc Tyø-kheo laáy phöôùn loïng trong mieáu thaàn cuõng vaäy. Coù caùc Tyø-kheo ñeán choã chieán ñaáu, laáy y cuûa ngöôøi cheát, quaân nhaân dò nghò noùi: Caùc Tyø-kheo naøy muoán khieán cho chuùng toâi gieát nhieàu ngöôøi. Caùc Tyø-kheo Tröôûng laõo nghe, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo ít ngöôøi quen bieát, muoán tôùi choã chieán ñaáu ñeå laáy y ngöôøi cheát maø khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp sau khi quaân nhaân ñi roài ñeán laáy. Coù caùc baïch y, sau khi quaân nhaân ñi, thu löôïm xöông coát ñeå mai taùng, thaáy caùc thaây cheát ñeàu bò loät traàn, khoâng theå nhaän dieän, beøn traùch cöù noùi: Taïi sao Tyø-kheo laïi loät y cuûa baø con toâi, neáu coøn y phuïc thì coù theå nhôù laïi ñöôïc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp laáy khi khoâng coù ngöôøi thaáy. Ñeán choã gieát ngöôøi laáy y cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo laáy y ngöôøi cheát, khoâng laøm cho hoaïi saéc maø laøm y Tyø-kheo ñeå maëc, caùc baïch y thaáy, noùi: Ñaây laø y cuûa baø con toâi, beøn ñeán keâu khoùc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân laøm cho hoaïi saéc lieàn, môùi laøm y Tyø-kheo ñeå maëc. Neáu nhöõng ñoà baèng saét neân mau laøm thaønh baùt lôùn, baùt nhoû hay caùi moùc cöûa hoaëc caùc ñoà duøng. Coù moät gia ñình raát giaøu coù, giaëc cöôùp ñeán laáy, khoâng theå mang ñi heát, chuùng ñem giaáu trong ñoáng raùc, ngaøy sau trôû laïi laáy, vì ban ngaøy khoâng daùm ñeán, töø xa rình ñôïi thaêm chöøng. Coù moät Tyø-kheo löôïm y phaán taûo, ñeán choã ñoáng raùc giaáu ñoà ñoù thaáy caùi cheùo y baøy ra beøn keùo laáy y. Ñaùm giaëc töø xa noùi: Ñaïi ñöùc ñöøng laáy vaät cuûa chuùng toâi. Lính ñi tuaàn tra keû cöôùp nghe, bieát ñoù laø ñaùm giaëc cöôùp, lieàn baét troùi aùp giaûi ñeán cöûa quan, quan ra leänh gieát heát. Khi ñaùm giaëc bò troùi, ñau khoå noùi: Neáu

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 479

Tyø-kheo khoâng laáy y cuûa toâi, lính tuaàn tra laøm sao bieát toâi, nhö vaäy laø Tyø-kheo gieát toâi chöù chaúng phaûi ai khaùc. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu khi keùo leân thaáy naëng thì khoâng neân laáy. Coù caùc Tyø-kheo nôi

ngaû tö ñöôøng heûm, ngoù ñaát maø ñi, caùc baïch y thaáy, hoaëc coù ngöôøi noùi tìm tieàn, hoaëc coù ngöôøi noùi tìm y phaán taûo. Coù moät ñeä töû ngoaïi ñaïo, duøng y goùi tieàn, ñeå giöõa ñöôøng, Tyø-kheo thaáy löôïm ñi. Ngöôøi aáy beøn noùi vôùi moïi ngöôøi: Caùc Tyø-kheo quaû thaät laø tìm tieàn. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy vaät gì coù goùi laïi nôi ngaû tö ñöôøng heûm. Coù moät Tyø-kheo vì caàn y neân ñeán nôi goø maû, thaáy moät ngöôøi nöõ môùi cheát, tröôùc ñaàu coù moät caùi hoäp, Tyø-kheo töôûng laø caùi hoäp khoâng, beøn laáy ñem veà nôi truù xöù, môû ra xem, thaáy coù caùc ñoà nöõ trang, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi laáy neân môû ra coi tröôùc, neáu khoâng coi tröôùc maø laáy, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo cuøng vôùi moät ngoaïi ñaïo ñi treân moät loä trình. Ngoaïi ñaïo bò giaëc gieát, Tyø-kheo laáy y cuûa hoï maø khoâng laøm hoaïi saéc, ñem laøm y Tyø-kheo, ngoaïi ñaïo khaùc thaáy noùi: Ñaây laø y cuûa doøng hoï ta, chaéc caùc Tyø-kheo gieát roài laáy. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân laáy, neáu ñaõ laáy, lieàn neân laøm cho hoaïi saéc, roài môùi laøm y cuûa Tyø-kheo. Coù caùc Tyø-kheo thieåu duïc, tri tuùc khoâng nhaän y cuûa gia chuû daâng cuùng, caùc Cö só luaän baøn: Chuùng ta baèng phöông tieän naøo, khieán Tyø- kheo kia nhaän y cuûa chuùng ta daâng cuùng. Chuùng ta neân xeù raùch hay ñoát chaùy sô sô, ñeå khaép nôi ngaû tö ñöôøng heûm, chôø khi vò aáy vaøo xoùm laøng noùi: Thaày xem xung quanh neáu coù thaáy thöù chi thì laáy. Hoï lieàn laøm theo söï luaän baøn. Tyø-kheo kia thaáy khôûi yù nghó: Chuùng ta khoâng nhaän y do gia chuû daâng cuùng, chaéc laø caùc Cö só vì chuùng ta maø laøm theá naøy, ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Neân khôûi töôûng phaán taûo maø laáy. Coù moät Tyø-kheo qua ñôøi, caùc Tyø-kheo ñeå naèm ngöûa giöõa saân, khoâng laáy y phuû laïi, loä hình nam caên tröôùng leân, caùc Cö só thaáy cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû khoâng tu phaïm haïnh neân nam caên môùi lôùn nhö theá. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå naèm ngöûa loä hình, phaûi laáy y che laïi, neáu vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät Tyø-kheo maäp phì qua ñôøi, caùc Tyø-kheo ñem ñeå treân coû töôi soáng, môõ chaûy ra cheát caùc coû töôi soáng, caùc ngoaïi ñaïo thaáy, cheâ bai noùi: Sa-moân Thích töû töï noùi töø nieäm, nay taïi sao laøm toån haïi ñeán coû töôi soáng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân ñeå treân vaät coøn soáng, neân choân hay ñoát, hoaëc ñeå treân ñaù.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 21 480

Coù moät Tyø-kheo bò cheát troâi, y baùt treo treân nhaùnh caây trong noäi giôùi, caùc Tyø-kheo thaáy, töôûng y baùt trong noäi giôùi cuûa Taêng, thì thuoäc veà Taêng, khoâng daùm laáy, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp xem nhö y phaán taûo ñeå laáy. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát coù bao nhieâu y phaán taûo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù möôøi loaïi y phaán taûo: khi Vua thoï vò, boû y cuõ, y nôi goø maû, y phuû naám moà, y nôi ñöôøng heûm, ngöôøi nöõ môùi laáy choàng boû y cuõ, khi ngöôøi nöõ laáy choàng, y noùi leân söï tieát thaùo, y cuûa saûn phuï, y traâu nhôi, y chuoät gaëm, y löûa chaùy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo maëc y, maøu saéc saùng röïc, baïch y cheâ traùch, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân maëc y maøu saéc saùng röïc, vi phaïm,

phaïm Ñoät-kieát-la. Coù Tyø-kheo chöùa y taém möa, khoâng ñuû naêm khuyûu tay, baïch Phaät. Phaät daïy: Y taém möa, khoâng ñöôïc giaûm naêm khuyûu tay, vi phaïm, phaïm Ba-daät-ñeà. Luùc ñoù, caùc Cö só, trong thôøi gian An cö, vì nöõ nhi caïo ñaàu, neân ñem y cuùng cho Taêng, caùc Tyø-kheo thoï roài, muoán xoay veà thaønh phaåm vaät cuùng An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, ñaây goïi laø daâng cuùng tuøy theo söï vieäc, Taêng hieän taïi neân chia, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la. Coù caùc Tyø-kheo, tröôùc ñaõ thoï ba y, khoâng xaû, laïi thoï y khaùc. Do tröôùc kia caùi y ñaõ thoï tònh thí vaø thí cho ngöôøi, sau nhôù laïi baïch Phaät. Phaät daïy: Ñöôïc goïi laø thoï laïi, cuõng goïi laø tònh thí, thí cho ngöôøi, chæ khoâng xaû môùi phaïm Ñoät-kieát-la. Khi aáy, caùc Tyø-kheo coù y Ni-taùt-kyø chöa xaû, chöa hoái quaù, maø bò löûa chaùy, nöôùc cuoán troâi, giaëc cöôùp, hö hoaïi, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñaây töùc laø xaû, chæ neân taùc phaùp hoái quaù Ba-daät-ñeà. Luùc naøy, caùc Tyø-kheo chöùa y khoâng tònh thí, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Coù moät truù xöù, chuùng Taêng nhaän ñöôïc gaám, cuùng cho caùc Tyø- kheo, khoâng bieát theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân thoï roài duøng ñeå trang nghieâm thaùp, hoaëc laøm ñoà duøng cho thaùp, hoaëc laøm ñoà duøng cho Taêng. Coù moät truù xöù, Taêng muoán chia y, coù Tyø-kheo thieåu duïc khoâng nhaän phaàn maø chæ caàn caùi daây löng, daây ngoài thieàn, caùi maõo, ñaõy loïc nöôùc, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cho. Cho roài laïi ñoøi phaàn, baïch Phaät. Phaät daïy: Khi chia vaät neân hoûi tröôùc: Thaày coù nhaän phaàn hay khoâng? Neáu noùi: nhaän, thì neân chia ñeàu. Neáu noùi: caàn daây löng... neân



cho moät phaàn ba, neáu laïi ñoøi nöõa thì khoâng neân cho. Coù moät Tyø-kheo coù caùi caâu nhieáp, Taêng boán phöông coù Taêng-giaø- leâ muoán trao ñoåi, caùc Tyø-kheo khoâng daùm cho ñoåi, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñoåi, neáu caùi caâu nhieáp giaù trò cao hôn thì Taêng neân boài cho Tyø-kheo, neáu Taêng-giaø-leâ cao giaù hôn, Tyø-kheo neân boài cho Taêng, neáu ngheøo khoâng coù vaät gì ñeå hoài cho Taêng hay laø thieåu duïc, tri tuùc cuõng ñöôïc pheùp cho. Caùc loaïi y khaùc cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, Tyø-kheo Ly-baø-ña bò laïnh chaân, ñeán ngöôøi Baø-la-moân xin y Khaâm-baø-la ñeå truøm chaân, xin roài sinh nghi: Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp chuùng ta xin y nôi ngöôøi khoâng phaûi laø baø con, khoâng bieát neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Do nhaân duyeân nhö vaäy cho pheùp ñöôïc xin caùc loaïi y caàn thoï trì, nhö y che goùt, y che baép, baû vai, y che ñaàu, khaên lau tay, lau maët, lau thaân hình... Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñoái vôùi Taêng, Taêng boán phöông vaø thaùp, vôùi ngöôøi khoâng ñoàng yù ñeàu khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy y, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö vaäy, ñoái vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, ñoàng Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ hoaëc ñeä töû vaø caùc ngöôøi ñoàng yù môùi ñöôïc khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy. Coù caùc Tyø-kheo chöa qua ñôøi, ñoái vôùi vaán ñeà phaân chia y vaät noùi: Sau khi toâi cheát, duøng y vaät naøy cho... duøng y vaät naøy vaøo vieäc nhö vaäy, nhö vaäy, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân nhö theá, vi phaïm, phaïm Ñoät- kieát-la, cho khoâng thaønh cho, söû

duïng khoâng thaønh söû duïng. Baáy giôø, Toân giaû A-nan thöôøng tôùi lui gia ñình Löïc só Loâ-di, sau ñoù ñeán khoâng coù Loâ-di ôû nhaø, khôûi töôûng ñoàng yù laáy Kíp boái quyù giaù, vaãn sinh nghi hoái, khôûi yù nieäm: Phaät chöa cho pheùp chuùng ta ñoái vôùi baïch y khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy y, baïch Phaät. Phaät daïy: Cuõng cho pheùp ñoái vôùi baïch y khôûi töôûng ñoàng yù ñeå laáy. Khi aáy, caùc Tyø-kheo lìa y taém möa, khoâng bieát luùc taém neân maëc y naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Coù naêm nhaân duyeân ñöôïc lìa y taém möa: khoâng möa, khoâng nghi laø coù möa, khoâng loäi qua soâng, aên khi beänh, may chöa xong. Coù naêm nhaân duyeân ñöôïc gôûi Taêng-giaø-leâ: Khi möa, khi nghi laø coù möa, loäi qua soâng, aên khi beänh, may chöa xong. Coù moät truù xöù, Taêng muoán chia y, coù Tyø-kheo khaùch ñeán, caùc Tyø- kheo vì nhaän ñöôïc ít y neân muoán chia, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho ñeán chæ nhaän ñöôïc trò giaù baèng moät sôïi daây löng cuõng neân chia, neáu ít khoâng ñuû chia, neân baïch nhò Yeát-ma, cho moät Tyø-kheo khoâng coù y. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Taêng naøy nhaän ñöôïc y, hoaëc phi y, nay ñeàu ñem cho Tyø-kheo… neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch.

Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe, Taêng naøy nhaän ñöôïc y, hoaëc phi y… cho ñeán caâu: Neáu vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Taêng ñaõ ñoàng yù cho Tyø-kheo… y roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. ----------

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*